

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**D. Adami Rechenbergi Consensus Orthodoxus Cum Verbo
Dei, libris Symbolicis & probatissimis Theologis gnēsiōs
Lutheranis, inprimis Saxonis antiquis, De Gratiae
Divinae Termino, oppositus Malevolorum ...**

Rechenberg, Adam

Lipsiae, 1701

Quaest. VII

urn:nbn:de:bsz:31-105727

QUÆST. VII.

Utrum Deus Pharaonem, Judam, filios Eli in sensum reprobum traditos, ante excessum e vita, omni gratia ex justo judicio privarit, eternoque supplicio devoverit?

Respondet Compiler: Affirmat questionem expressis verbis D. Rechenbergius disputat. de Stat. Indurator. §. 31. Non video, inquit, de term. Grat. revocat. §. 33. Quomodo Deus illis terminum gratia usque ad finem vita prorogasse dici queat.

Animadversio.

Quæstionem propositam ex S. Scriptura cum Formula Concordiæ & orthodoxis Theologis affirmavi simulque, eam probavi. Quod enim 1.) Pharaonem attinet, Form. Conc. artic. XI. pag. 820. de eodem ita habet: *Quod autem Dominus cor Pharaonis indurat, ut Pharaon subinde peccando pergat, & quo gravius admonetur, eo magis induretur: id NB. pœna est antecedentium ipsius peccatorum, & immanissima & multiplicis tyrannidis, quam in filios Israël contra conscientia sua stimulos exercuerat. Et cum Dominus ipsi verbum & voluntatem suam annunciari curaret: Pharaon vero nihilominus ex proposito & destinata malitia simpliciter, adversus omnes exhortationes & admonitiones contumaciter insurgeret: Dominus NB. manum ab eo suam retraxit, eum deseruit; atq. ita cor ipsius induratum est, & Dominus justum judicium suum adversus eum exsecutus est. Omnino enim Pharaon aeterno Gehennæ incendio dignus erat. Et sane Paulus exemplum Pharaonis Rom. IX. non alio sine adfert, quam ut eo ipso Dei justitiam declararet, quam in contemtoribus impœnitentibus puniendis demonstrat. Confer. D. Rungius Theolog. Witteb. in Exod. c. VIII. p. 292. Ex his in utramque partem allatis argumentis patet, Pharaonem ab aliquo gra-*
du

du hujus peccati (ad mortem i. Joh. V, 16.) absolvi minime posse aut deberi. Unde etiam induratio & finalis impoenitentia, quæ connexa sunt cum peccato in Spiritum S. in ipso manifeste animadvertuntur. Quod vero Moses pro ipso orat, id facit pro liberatione pœnæ temporalis & multiplicatione miraculorum, cum ex oraculis Dei sciret, Pharaonem nunquam emendatum iri. --- Pro talibus autem non esse orandum, ait, qui in finali impoenitentia moriuntur, extra omnem controversiam est. 2.) De *Juda*, proditore, quod alterum exemplum est indurati peccatoris, gratia in hac vita privati, cum B. D. *Jac. Wellero* & aliis Saxonis orthodoxis statuo, quod tota Christi actio cum eo *Luc. XXII, 22. Matth. XXVI, 24.* instituta eo spectarit, ut *Judas* ab horribili illo scelere ad pœnitentiam revocaretur. Sed cum apud *Joh. XIII, 27.* ceu peculiari ratione *Satanas* cor ejus intrasset, eum implicatum jam prorsus laqueis *Satanæ* ipse *Christus* reprobæ menti permisit & dimisit dicens: *quod facis, fac citius*: ita dimissus & a gratia exclusus est, & in diabolica obsessioe permansit. Confer *D. Gerb. Harm. Evangel. cap. CLXVIII. fol. 1155.* Spiritualiter enim *Judam* obsessum, & ceu sensu, peculiari ratione *Satanam* cor ejus intrasse, *Dannbauerus Hodof. p. 399. ex Joh. XIII. 27.* probat. Qui ergo *Judam* gratia Dei non ante penitus excidisse ajunt, quam gulam laqueo frangeret, divinis literis & sanis Theologis obloquuntur. Memini adhuc verborum *B. D. Carpzovii*, quæ in concione passionali, de *Juda* fecit ex cit. cap. v. 39. *Judas der Verräther gieng/ nachdem er den Bissen genommen / so balde zur Thür hinaus/ und damit schloß Gott seine Gnaden-Thür hinter ihm zu.* Bene hic etiam magnus quidam *Theologus*, fautor meus longe honoratissimus, ex collatione phrasium v. 2. & 27. observat, quod priori versiculo 2. de eo dicatur, τὸ διαβόλεν ἤδη βεβλήκετο εἰς τὴν καρδίαν, (da schon der Teuffel hatte dem *Juda* *Simonis* ins Herz gegeben) sed posteriori loco v. 27. dicatur de *Juda*, post bucellam acceptam, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς, quod tunc per ingressum, eum penitus a Deo desertum obsederit. Qui ergo sibi persuasum

fumi habent, hominem contumacissimum & a diabolo jam spiri-
tualiter obsessum, adhuc gratia Dei assistente frui, nec a Deo pe-
nitus desertum esse, eum ex Scriptura recte sapere, audacter ne-
go. 3.) *Filios Eli* ante excessum e vita, gratia divina ob insanabi-
lem contumaciam & malitiam, ex justo Dei iudicio penitus fuisse
privatos, cum D. Brentio in 1. *Sam. II. homil. X.* D. Gerhar-
do in *loc. de Provid. §. 121.* D. Paulo Laurentio, *Theologo Saxonico*, in cit.
1. libr. *Samuel. homil. f. 57.* Dannbauero *Hodos. Phan. XI. pag. 1420.*
seq. & Feurbornio de Peccat. in Spir. S. tamdiu statuo, donec argu-
mentis e divinis literis convictus fuero. Cur omisit Compila-
tor exemplum *Saulis* addere, quod etiam ex mente Hülfeman-
ni, Feurbornii, Geieri & Gerhardi in hunc censum retulerim?
Notet interim B. Gerhardi verba ex *Loc. de Provident. §. 93.* *Quan-*
do homo resistit Spiritui S. & ruit in scelera, Deus gratia sua hominem
deserit, vel etiam datam subtrahit. Sic postquam *Saul* defecit, re-
cessit Spiritus Jehovae ab eo, 1. *Sam. XVI, 14.* Et §. *seq. 95.* cum *Da-*
masceno declarat desertionem desperativam, cum universa, quae ad
salutem sunt faciente Deo, incorrigibilis & immedicabilis vel insa-
nabilis manet homo, iustog. Dei iudicio deseritur a suprema gratia,
quemadmodum Spiritus Domini recessit a Saule, 1. Sam. XVI, 14.
cap. XXVIII, 15. Id etiam Theologus Electoralis *πὸ δὲ αὐτῶν ἀντάξιος*
ἀνδρῶν, B. D. Jac. Wellerus in *Annot. in Epist. ad Rom. c. IX. pag. 559.*
confirmat: In specialibus Dei circa indurationis doctrinam
actionibus est desertio, NB. *qua Deus ob peccata gratiam subtra-*
hit, NB. *ulteriorem vero non impertit*, 1. *Sam. XVI, 14.* 2. *Paralip.*
XXXII, 3. Quod ideo adjicio, quia aliqui *Saulem* quoque, post-
quam a Deo desertus fuisset, non omni gratia privatum fuisse,
somnia. Confer *Apolog. Aug. Confess. art. V. de penit. p. 162.*

Assertionem igitur meam orthodoxa confirmata, quae Compila-
tor objicit testimonia, de Gratia Dei apud induratos durante, vel
de voluntate Dei antecedente, ut Försteri, exaudienda sunt; vel
ita exponenda, ne divinis literis aperte repugnent, ut de Phara-
one, v. D. Försteri *Problem. Theolog. Decad. 2da problem. 1. Thes.*
29. f. 99.

29. sqq. & in primis thes. 43. sq. & D. Aug. Varenium in Paulo Evang. Roman. Disput. X. super cap. IX. Rom. p. 333. sq. Ex iis enim constat, Rom. IX, 18. indurationem Pharaonis, Paulum miserationi contradistinguere. Nec ex historia Exodi de Pharaone probari potest, quod Deus illum & Ægyptios usque ad suffocationem in undis, ulla amplius gratia dignatus sit. v. cap. XIV, 17. *Compiler* autem more suo aperte mentitur, quando mihi affingit, quod nimis audacter in *Parentesi mea* p. 27. inculcaverim, *Judam longe ante fata a gratia exclusum*, aut cum filiis Eli ex termino *peremptorio* abjectum fuisse. Ego v. cum *Balth. Meisnero* quoque assero, *Christi meritum ad Judam se omnino extendere, qui omnino pro suspendio Judæ cogitato & patrato* (imo addo ego pro ejus poena infernali) *satisfecerit*: ita quidem, ut ultimo hora quadrante, cum adhuc in vivis esset, omnino poenitere & salutem adipisci (ac satisfactione Christi; merito frui) potuisset; addo vero, nisi ipse per maliciosam repugnantiam & perseverantem contumaciam se fructu istius gratiæ ipsummet indignum in vita adhuc reddidisset. Christi enim meritum non tantum ratione acquisitionis, sed adplicationis spectandum esse, omnes saniores Theologi hactenus docuerunt. v. D. Gerb. *Loc. de Elect.* §. 205. Quæ *Compiler* ex D. Bohemo adfert pro emollienda Brentii sententia, mihi non ignota sunt. Interim cum supra allegatis Theologis, & B. Hunnio de *Provid. quest. & Respons.* p. 75. sentio.

QUÆST. VIII.

Utrum tribulatio, poena publica, aliæq; calamitates à Deo impoenitentibus immixtæ sint vindicativæ; an vero medicinales ac incentivæ ad poenitentiam?

Hic *Compiler* sine judicio respondet: *Affirmat prius D. Rechenberg contra Krakewiz.* p. 17. *Es ist unermweißlich und falsch / daß Gott durch die Strassen den Sünder allezeit zubekehren suche.* Anim-